

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет/інститут **філології**

Кафедра **слов'янських мов**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Особливості вивчення лексики польської мови у школі

Освітня програма **Середня освіта (польська мова і література)**

Спеціальність **014 Середня освіта**

Спеціалізація **014.02 Мова і література (польська)**

Галузь знань **01 Освіта/Педагогіка**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи наукових досліджень
Викладач (-і)	Кандидат філол.наук, доцент Пелехата Олена Миколаївна
Контактний телефон викладача	+380-342-59-60-63
E-mail викладача	olena.pelekhata@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна
Обсяг дисципліни	1, 5 ЄКТС (45годин)
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Обговорення індивідуально вибраних студентом питань з тематики курсу. Консультації проводяться згідно узгодженого графіка на навчальний семестр. Також консультації можливі в день проведення лекцій чи практичних занять. Консультації можуть проводитися через онлайн ресурси за попередньою домовленістю
2. Анотація до курсу	
<p>Курс «Особливості вивчення лексики польської мови у школі» покликаний висвітлити актуальний стан дослідження польської лексикології, історію виникнення, розвитку та становлення інтересу до вивчення лексичних категорій в перспективі когнітивного підходу, який є характерним методом аналізу в ХХІ ст. у гуманітарній галузі.</p> <p>Докладно охарактеризовано проблеми інтердисциплінарності, що передбачають зосередження уваги здобувачів вищої освіти на ролі у повсякденному житті фонових знань з соціології, психології, філософії для розуміння значення лексичної одиниці.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>«Особливості вивчення лексики польської мови у школі» є однією з комплексу дисциплін, яка відіграє важливу роль у формуванні висококваліфікованого вчителя польської мови та літератури. Метою дисципліни є ознайомити здобувачів вищої освіти із найновішими досягненнями у сфері лінгвістики ХХІ ст., з основними аспектами дослідження лексики сучасних слов'янських мов. Завданням даної дисципліни є підготовка висококваліфікованого вчителя польської мови та літератури, який здатний розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі полоністики, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, а саме в діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної польсько-української і українсько-польської комунікації.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Здатність використовувати в професійній діяльності у школі системні знання про найновіші дослідження у сфері лексикології;</p> <p>уміння застосовувати отримані знання на практиці; володіння різноплановими методами і способами перевірки знань з польської мови;</p>	

вільно, гнучко й ефективно використовувати лексику польської мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя;

багатопрофільна підготовка фахівців у галузі освіти, що надає право їх викладання у загальноосвітніх навчальних закладах;

здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних фактів, інтерпретацій та перекладу тексту;

вільно оперувати фаховою лінгвістичною термінологією для розв'язання професійних завдань;

усвідомлювати засади і технології створення текстів різних жанрів і стилів польською мовою;

здійснювати лінгвістичний аналіз текстів різних стилів і жанрів;

здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення;

ефективно використовувати набуті лінгвістичні та методичні знання в практиці викладання польської мови та літератури;

здатність використовувати в професійній діяльності усне та писемне мовлення польською мовою.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	24
семінарські заняття / практичні / лабораторні	22
самостійна робота	44

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VI	<i>014 Середня освіта 014.02 Мова і література (польська)</i>	3 курс, 2019-2020 рр.	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
1.Передумови виникнення когнітивізму План лекції:1. Історія поняття.2.Видатні польські мовознавці.	лекція	1,2,3,4,6, 9, 10	опрацювати відповідні наукові джерела 2 год.		згідно розкладу, протягом навчального семестру
2.Когнітивізм у лексикології. План лекції: 1. Поняття концепту .2. Поняття лексичного значення слова і асоціативний експеримент.	лекція	1,2,3,4,6, 10	опрацювати відповідні наукові		згідно розкладу, протягом навчального семестру

			джерела 4 год.		
3. Поняття мовної особистості. План. 1. Мова як «пляма». Теорія Бурдьє.2. Проблема «двомовності» мешканців прикордонних територій (польська мова та українська)	лекція	7	опрацювати відповідні дні наукові джерела 4 год.		згідно розкладу, протягом навчального семестру
4.Когнітивна метафора у слов'янських мовах. План. 1.Поняття метафори. Історія дослідження. 2. Поняття когнітивної метафори.	лекція	1,2,3,4,6, 9, 10	опрацювати відповідні дні наукові джерела 2год.		згідно розкладу, протягом навчального семестру
5. Поняття символу у мові. План. 1.Символ і метафора у слов'янських мовах. 2. Символ і метафора як результат асоціативного експерименту.	лекція	1,2,3,4,6, 9, 10	опрацювати відповідні дні наукові джерела 2 год.		згідно розкладу, протягом навчального семестру
6. Категорія оцінки як мовознавча категорія у слов'янських мовах. План. 1. Історія питання. 2. Аксиологічні аспекти вивчення лексичних категорій споріднених мов (багатозначність, синонімія, антонімія)	лекція	1, 2, 6, 8	опрацювати відповідні дні наукові джерела 2 год.		згідно розкладу, протягом навчального семестру
7. Поняття «мовної гри» у рекламі. План. 1. Етичні норми реклами.2. Агресія, психологія впливу у мові. Маніпулятивні прийоми.	лекція	1, 2, 6, 8	опрацювати відповідні дні наукові джерела 2 год.		згідно розкладу, протягом навчального семестру
1 Когнітивізм у лексикології. План 1. Поняття концепту .2. Поняття лексичного значення слова і асоціативний експеримент.	практичне	3, 4, 5, 6,8, 9, 10	опрацювати відповідні дні наукові джерела 4 год.	5+5	згідно розкладу, протягом навчального семестру
2. Сучасні тенденції у вивченні лексикології. План. 1. Видатні	практичне	3, 4, 5, 6,8, 9, 10	опрацювати	5+5	згідно розкладу,

польські мовознавці. 2. Польські наукові школи (Краків, Варшава).			відпові дні наук і джер ла 4 год.		протягом навчальног о семестру
3. Проблема «двомовності» мешканців прикордонних територій (польська мова та українська)	практичне	7, 12, 13	опрац ювати відпові дні наук і джер ла 4 год.	5+5	згідно розкладу, протягом навчальног о семестру
4. Символ і метафора як результат асоціативного експерименту.	практичне	3, 4, 5, 6,8, 9, 10	опрац ювати відпові дні наук і джер ла 2 год..	5+5	згідно розкладу, протягом навчальног о семестру
5. Поняття «мовної гри» у рекламі. План. 1. Етичні норми реклами.2. Агресія, психологія впливу у мові. Маніпулятивні прийоми	практичне	3, 4, 5, 6,8, 9, 10	опрац ювати відпові дні наук і джер ла 4 год..	5+5	згідно розкладу, протягом навчальног о семестру
6. Аналіз найновіших праць польських мовознавців	Практичне- залікове	11, 12, 13	опрац ювати відпові дні наук і джер ла презен тація за завдан нями самост ійної роботи (теми 2, 3, 4) 2 год..	30	згідно розкладу
1. Поняття «мовної гри» у рекламі (хрематоніми)	самостійна робота	2, 3, 8	опрац ювати відпові дні	20	згідно розкладу, протягом

			науков і джере ла підгот увати презен тацію 22 год.		навчально о семестру
2. Аналіз наукової діяльності Інституту славістики ПАН	самостійна робота	11, 12, 13	опрац ювати відпові дні науков і джере ла 5 год.		згідно розкладу, протягом навчально о семестру
3. Аналіз наукової діяльності Інституту польської мови	самостійна робота	11, 12, 13	опрац ювати відпові дні науков і джере ла 5 год.		згідно розкладу, протягом навчально о семестру
4. Аналіз найновіших праць польських мовознавців	самостійна робота	11, 12, 13	опрац ювати відпові дні науков і джере ла підгот увати презен тацію 20 год.		згідно розкладу, протягом навчально о семестру

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалою на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт 9.3. "Види контролю" Положення про організацію освітнього процесу та розробки основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»). Загальні 100 балів включають: 20 балів – поточний контроль (практичні заняття), 20 балів – письмові контрольні роботи, 10 балів – самостійна робота, 50 балів – екзамен
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань, що

	пропонуються для виконання програми дисципліни
Практичні заняття	Оцінюються по п'ятибальній системі
Самостійна робота	10 балів за презентацію
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх, запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів

7. Політика курсу

Згідно зі статтею 58 Закону України «Про вищу освіту», науково-педагогічні працівники ЗВО зобов'язані: забезпечувати викладання на високому науково-теоретичному і методичному рівні; дотримуватися норм педагогічної етики, моралі, поважати гідність осіб, які навчаються у ЗВО, дотримуватися в освітньому процесі академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти; розвивати в осіб, які навчаються у ЗВО, самостійність, ініціативу, творчі здібності; дотримуватися законів України, статуту та Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf>)

8. Рекомендована література

1. Ажнюк Б.М. Мовні права як категорія соціолінгвістики. *Мовознавство*. 2013. №5. С. 3-11.
2. Морозова В.И. Ложь как дискурсивное образование: лингвокогнитивный аспект. Харьков: экограф, 2005. 299 с.
3. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія / Олена Селіванова. –Полтава : Довкілля-К, 2006. –716 с.
4. Шамаєва Ю.Ю. Основи когнітивної лінгвістики. Харків: ХНУ імені Каразіна, 2010, 58 с.
5. Anna Seretny, Ewa Lipińska. ABC metodyki nauczania języka polskiego. Kraków: Universitas, 2017
6. Grzegorzczkova Renata. Wprowadzenie do semantyki językoznawczej. Warszawa, PWN, 2010
7. Zielińska A., Mowa pogranicza. Studium o językach i tożsamościach w regionie lubuskim, Slawistyczny Ośrodek Wydawniczy, Warszawa, 2013. 440 s.
8. Jerzy Bartmiński. Językowy obraz świata. Lublin: UMCS, 2004. 318 s.
9. Wierzbicka Anna. Semantyka. Jednostki elementarne i uniwersalne. Wydawnictwo: UMCS, 2004, 536 s.
10. <https://codenlp.ru/books/lakoff.pdf>
11. <https://ijp.pan.pl/>
12. <https://hdl.handle.net/20.500.12528/1094>
13. <https://ispan.waw.pl/>

Викладач

кандидат філологічних наук, доцент О.М.Пелехата